

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет управління, адміністрування та інформаційної діяльності
Кафедра математики, інформатики та інформаційної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету управління,
адміністрування та інформаційної
діяльності

Воробйов Я.А.

„_____” 20____ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧА (педагогічна з математики) ПРАКТИКА**

освітній ступінь _____ бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ **01 Освіта/Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)

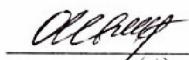
спеціальність _____ **014 Середня освіта**
(код і назва спеціальності)

освітня програма _____ **Середня освіта: математика**

тип дисципліни _____ нормативна
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

доц. Івлієва О.М.

(підпис, пінгван, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою математики, дифори та геометрії
протокол № 1 від 20.08.19

Завідувач кафедри доц. Івлієва О.М.
(підпис, пінгван, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету
управління, адміністрування та інформаційної діяльності

доц. Федорова О.В.

(підпис, пінгван, прізвище)

Розробники програми:

Мізюк В.А., к.пед.н., доц. кафедри математики,
інформатики та інформаційної діяльності

Рецензент програми:

- Івлієва О.М., к.пед.н., доц. кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності;
- Щоголєва Т.М., викладач кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності, вчитель математики ЗОШ № 1 м. Ізмаїл.

1. Опис виробничої (педагогічної з математики) практики

Рік підготовки 4

Семестр 7

Кількість тижнів – 6

Кількість кредитів – 9

Загальна кількість годин – 270 год

Вид контролю: диференційований залік

2. Мета та завдання виробничої (педагогічної з математики) практики

Метою виробничої (педагогічної з математики) практики є ознайомлення зі специфікою діяльності вчителя математики й освітньої установи у цілому, формування інтересу до педагогічної діяльності, вироблення потреб у самоосвіті.

Завданнями практики є:

- ознайомлення зі структурою різних типів загальноосвітніх навчальних закладів;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховного процесу в освітніх закладах, з особливостями роботи вчителя математики, класного керівника, адміністрації;
- вивчення методики й техніки проведення уроків математики, інших форм організації навчання, фахультативних занять, навчальних екскурсій;
- встановлення зв'язків між теоретичними знаннями, отриманими під час вивчення психолого-педагогічних та професійних дисциплін, і практикою; закріплення, поглиблення та збагачення знань в процесі вирішення педагогічних завдань;
- формування потреби в педагогічній самоосвіті;
- виховання професійно значущих якостей особистості педагога.

Після проходження практики здобувач вищої освіти (ВО) повинен **знати**:

- особливості організації навчально-виховного процесу в школі,
- вимоги до навчально-програмної документації, календарних і тематичних планів, планів виховної роботи.

вміти:

- проводити аналіз організації навчально-виховного процесу в школі, зокрема на уроках математики;
- моделювати варіанти змісту методів і засобів навчання відповідно до результатів попереднього аналізу;
- моделювати варіанти виховної роботи з учнями;
- встановлювати комунікаційні зв'язки із вчителями і учнями різного шкільного віку;
- проводити психолого-педагогічні дослідження з метою виявлення в учнів особистісної спрямованості та індивідуального стилю вивчення математики;
- узагальнити отримані на практиці результати.

Вміння і навички, отримані здобувачами ВО за час практики, знадобляться їм під час подальшого вивчення дисципліни «Методика навчання математики», а також для проведення науково-дослідних досліджень у ході написання курсової роботи з курсу «Методика навчання математики».

За час проходження практики здобувач освіти має набути таких умінь і навичок:

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
ЗК 2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПРН 17.	Демонструє навички усного та письмового спілкування державною мовою, висловлюється на тему математики з використанням відповідної термінології.
ЗК 6	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).	ПРН 15.	Демонструє здатність до розв'язування професійних задач в області математики
		ПРН 19.	Здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання, виховання та розвитку (у тому числі, такі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук.
ЗК 7.	Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.	ПРН 25.	Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально культурно-економічного контексту.
ЗК 8	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 23.	Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
ЗК 9	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань та взятих обов'язків.	ПРН 15.	Демонструє здатність до розв'язування професійних задач в області математики
ЗК12.	Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури, дотримання стандартів академічного оформлення тексту.	ПРН 22.	Презентує, обговорює та захищає власні погляди в усній і письмовій формах та за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність формувати в учнів предметні компетентності.	ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
СК 2	Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різнорідних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 19.	Здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання, виховання та розвитку (у тому числі, такі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук.

СК 3	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з математики.	ПРН 13.	Вміє здійснювати моніторинг і діагностику освітніх досягнень учнів, застосовуючи ефективні методи контролю, у тому числі за допомогою комп'ютерного тестування.
СК 4	Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різномірних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
СК 5	Здатність забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.	ПРН 14.	Вміє організовувати діяльність учнів на уроці з дотриманням правил здоров'язбереження
		ПРН 26.	Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.
СК 6	Здатність використовувати системні знання з математики, педагогіки, методики навчання математики, історії їх виникнення та розвитку.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різномірних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
СК 7	Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їх світогляду та культури	ПРН 12.	Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різномірних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційний підхід до їх навчання, організовувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.
		ПРН 14.	Вміє організовувати діяльність учнів на уроці з дотриманням правил здоров'язбереження
СК 8.	Здатність аналізувати математичну задачу, розглядати різні способи її розв'язування.	ПРН 15.	Демонструє здатність до розв'язування професійних задач в області математики
СК 9.	Здатність формувати в учнів переконання в необхідності обґрунтuvання гіпотез, розуміння математичного доведення.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різномірних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
СК 10.	Здатність формувати і підтримувати належний рівень мотивації учнів до занять математикою..	ПРН 25.	Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.
СК 11	Здатність здійснювати аналіз та корекцію знань та умінь учнів з математики в умовах диференційованого навчання	ПРН 12.	Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різномірних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційний підхід до їх навчання, організовувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.
СК 12	Здатність здійснювати аналіз та корекцію знань та умінь учнів з математики в умовах диференційованого навчання	ПРН 12.	Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різномірних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційний підхід до їх навчання, організовувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.
		ПРН 13.	Вміє здійснювати моніторинг і діагностику освітніх досягнень учнів, застосовуючи ефективні методи контролю, у тому числі за допомогою комп'ютерного тестування.
СК 13	Здатність ефективно планувати та організовувати різні форми позакласної роботи з математики	ПРН 11.	Вміє планувати та організовувати процес навчання учнів з математики, застосовувати сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; обирати та застосовувати методичне і дидактичне забезпечення шкільного курсу

			математики.
СК 14	Здатність проектувати цілісний процес навчання, виховання та розвитку учнів засобами математики	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різновідніх груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 11.	Вміє планувати та організовувати процес навчання учнів з математики, застосовувати сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; обирати та застосовувати методичне і дидактичне забезпечення шкільного курсу математики.

3. Програма виробничої (педагогічної з математики) практики

Зміст діяльності	Форми та методи діяльності	Термін виконання	Результати роботи, форми звітності
Ознайомлення із змістом та завданнями практики	<ul style="list-style-type: none"> Настановна конференція на факультеті. Консультації керівників практики та групових методистів. 	Настановна конференція	<ul style="list-style-type: none"> Направлення на практику Програма практики та методичні рекомендації
Ознайомлення із базою практики, керівниками практики в школі	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомлення з навчальним закладом, з її історією та традиціями, з матеріально-технічною базою. Бесіди з директором школи, завучами щодо структури управління школою, системи навчально-виховної роботи, режиму роботи, проблем, над якими працює школа. Закріплення здобувачів за вчителями-предметниками, розподіл по класам. Знайомство з педагогічним колективом, вчителем-предметником, класом. Складання індивідуального плану роботи на період практики. 	Перші два дні практики	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз матеріально-технічної бази школи, складання паспорту бази практики, його аналіз, Індивідуальний план роботи практиканта на період практики, Відмітки у щоденнику
Вивчення матеріально-технічної бази кабінету математики	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомлення з матеріально-технічною базою кабінету математики, наявними в кабінетах наочними посібниками, обладнанням, програмним забезпеченням. Участь у поліпшенні матеріальної бази кабінетів (виготовлення не обхідних наочних посібників, розробка дидактичних матеріалів, слайдів, навчальних програм тощо) 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз матеріально-технічної бази кабінету математики, Приклади виготовлених наочних посібників, дидактичних матеріалів, слайдів, навчальних програм Відмітки у щоденнику
Професійно-педагогічна діяльність вчителів і вчителя-предметника	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомлення з навчальними програмами, календарним планом з математики. Відвідування уроків вчителів-предметників в різних класах (не менше 4 за період практики), Вивчення особливостей і вимог до ведення шкільної документації. 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> Календарний план з математики на семестр, Стенограми (розгорнуті плани-конспекти) 2-х відвіданих уроків та їх аналіз,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проведення уроків (не менш 6 за період практики). ▪ Розробка інтерактивних вправ з використанням онлайн сервісів. ▪ Створення цікавих завдань на організацію міждисциплінарних зв'язків 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Плани-конспекти проведених уроків ▪ Інтерактивні вправи ▪ Картки з цікавими завданнями ▪ Відмітки у щоденнику
Виховна робота	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з планом виховної роботи класного керівника та його аналіз (кількість запланованих заходів, їх характер; оцінка їх співвідношення з точки зору педагогічної доцільності); ▪ Відвідування класної години і виховних заходів, їх аналіз ▪ Організація перерв із застосуванням різноманітних ігор; ▪ Проведення виховної роботи у позаурочний час (етичні, естетичні, пізнавальні, індивідуальні бесіди, екскурсії тощо) ▪ Підготовка та проведення власного виховного заходу з математики «У світі математики» 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ План виховної роботи класного керівника та його аналіз ▪ Аналіз одного з відвіданих виховних заходів, ▪ План-конспект власного виховного заходу з математики та його аналіз; ▪ План-конспект власного виховного заходу загального характеру та його аналіз; ▪ Фотографії відвіданих і проведених виховних заходів ▪ Відмітки у щоденнику
Спостереження психолого-педагогічного характеру	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проведення психологічних спостережень (окремих учнів, класного колективу, навчально-виховного процесу) ▪ Проведення психологічних досліджень за індивідуальним завданням (наприклад, мотивів навчальної діяльності учнів, моральні уявлення, естетичні уподобання, читацькі інтереси тощо) 	Перший тиждень	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Психолого-педагогічний аналіз – на клас – на учня ▪ Анкети для проведення психологічних досліджень і аналіз результатів ▪ Відмітки у щоденнику
Громадська робота	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з роботою учнівського самоврядування в класі, школі. ▪ Надання допомоги в організації роботи органам учнівського самоврядування в класі та школі. ▪ Чергування по школі зі своїм класом. 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналіз структури і змісту громадської роботи (пункт у структурі паспорту школи) ▪ Відмітки у щоденнику
Профорієнтаційна робота	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проведення профорієнтації з випускниками закладу 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Фотозвіт про проведення профорієнтаційної роботи
Підведення підсумків педагогічної практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Оформлення необхідної документації. ▪ Захист практики комісії. 	Тиждень по закінченню практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт практиканта

4. Форми та методи контролю

Контроль здійснюється керівниками практики від кафедри.

Методи контролю – захист результатів практики

Форма контролю - диференційований залік

5. Вимоги до звітної документації

В триденний термін після закінчення практики здобувач ВО зобов'язаний надати груповому методисту звітну документацію, до якої входить:

- Характеристика на практиканта з бази практики.
Відгук-характеристика має бути підписана класним керівником і директором школи та завірена печаткою навчального закладу.
- Щоденник практиканта з відмітками про виконання завдань практики;
- Звіт практиканта про проведену роботу, а саме:
 - Паспорт об'єкта практики ;
 - Психолого-педагогічна характеристика учня;
 - Психолого-педагогічна характеристика класного колективу;
 - Календарний план з математики на семестр;
 - Стенограми (розгорнуті плани-конспекти) 2-х відвіданих уроків та їх аналіз,
 - Плани-конспекти проведених 6-ти уроків;
 - Розробка інтерактивних вправ з використанням онлайн сервісів;
 - Цікаві завдань на організацію міждисциплінарних зв'язків;
 - План виховної роботи класного керівника та його аналіз;
 - Аналіз одного з відвіданих виховних заходів,
 - План-конспект проведеного виховного заходу з математики та його аналіз;
 - План-конспект проведеного виховного заходу загального характеру та його аналіз;
 - Приклади виготовлених наочних посібників, дидактичних матеріалів, слайдів, навчальних програм (допустимо в електронному виді)
 - Анкети для проведення психологічних дослідження і аналіз результатів проведеного міні- дослідження.
 - Профорієнтація з випускниками закладу.

Вимоги до обсягу звіту виробничої (педагогічної з математики) практики – 5–10 сторінок (без врахування обсягу додатків).

Звіт про виробничу (педагогічну з математики) практику друкується на одному боці аркушу паперу формату А4 (297мм x 210 мм), 14 шрифтом, з інтервалом 1,5. З лівої сторони повинно бути залишено поле – 30 мм, з правої –

15, зверху і знизу – 20 мм. Для оформлення звіту з практики здобувачу ВО виділяються із загального терміну 2–3 дні наприкінці практики.

Додатки слід оформити окремим пакетом. На кожному додатку в правому верхньому куті потрібно написати слово «Додаток» і позначити його порядковий номер, наприклад «Додаток 1».

Обсяг додатків не лімітується. Основна частина звіту має містити посилання на додатки.

Разом зі звітом про проходження практики здобувач ВО здає оформленій належним чином щоденник практики, з підписами та печатками установи – бази практики та характеристику на практиканта, з підписами та печатками установи – бази практики.

Оформлені матеріали практики подаються на рецензування керівнику практики від кафедри.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі ВО

За результатами практики здобувачам освіти виставляються оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка з практики виставляється окремо за кожен вид роботи із перерахунком відповідно до коефіцієнтів:

0,2 – характеристика від бази практики;

0,6 – оцінка звітних матеріалів (навчальна робота, позакласна робота з математики, проведені психолого-педагогічні дослідження)

0,2 – захист результатів практики.

Вид діяльності практиканта	<i>Максимальна кількість балів</i>
Повнота і правильність оформлення щоденника з практики	3
Наявність паспорта об'єкта практики	4
Характеристика на учня	4
Характеристика на класний колектив	4
Календарний план з математики на семестр	4
Стенограми 2-х відвіданих уроків та їх аналіз	4
Плани-конспекти проведених пробних 6-ти уроків	6
Розробка інтерактивних вправ з використанням онлайн сервісів	3
Цікаві завдань на організацію міждисциплінарних зв'язків	4
План виховної роботи класного керівника та його аналіз	2
Аналіз одного з відвіданих виховних заходів	2
План-конспект власного виховного заходу з математики та його аналіз	5
План-конспект власного виховного заходу загального характеру та його аналіз	5
Виготовлені наочні посібники, дидактичні матеріали, слайди або навчальні програми	5
Анкети для проведення психологічних дослідження і аналіз результатів	3

Вид діяльності практиканта	Максимальна кількість балів
Профорієнтація з випускниками закладу	2
Всього	60
Характеристика на практиканта з бази практики	5/20
Захист результатів практики	5/20
Всього	40
Всього за практику	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для диференційованого заліку	для заліку
90 – 100	відмінно	
70 – 89	добре	зараховано
51 – 69	задовільно	
1 – 50	незадовільно з можливістю повторного проходження практики	не зараховано з можливістю повторного проходження практики

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	Для диференційованого заліку
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
1-50	незадовільно з можливістю повторного проходження практики

7. Методичне забезпечення практики:

1. програма педагогічної практики;
2. методичні рекомендації до педагогічної практики;
3. нормативна документація навчального закладу;
4. зразки звітної документації.

8. Рекомендована література

Базова

1. Методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2016/2017 навчальному році/ Інститут модернізації змісту освіти у листі від 25.07.2016 № 2.1/10-1828 - www.pedrada.com.ua
2. Андрощук І.В. Методика виховної роботи: навч. посібник / І.В. Андрощук, І.П. Андрощук. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 320 с.

3. Кондрашова, Л.В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В.Кондрашова, О.О.Лаврентьєва, Н.І.Зеленкова [Електронний ресурс] – Кривий Ріг: КДПУ, 2008. – 187 с. - URL- адреса: nova-bdt.at.ua/_ld/0/3_met_vix_rob.pdf
4. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Карамушка та ін.; за ред.. І.А. Зязюна. - К.: СПД Богданова А.М., 2008. - 376 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України - Офіційний веб-сайт – <http://www.mon.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Osvita.ua - <http://osvita.ua/>
3. Інформаційний портал «Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель – батькам». [Електронний ресурс]: Сторінка «Поради шкільному психологу» - URL- адреса: <http://teacher.at.ua/publ/5>
4. Психодіагностичні проективні методики та анкетування для визначення самооцінки особистості [Електронний ресурс]: Блог практичного психолога - URL- адреса: http://dwinkatarina.blogspot.com/2015/02/blog-post_3.html